

DN's internationale arbejde

Oversigt over DN's internationale aktiviteter og internationale organisationer, som DN deltager i.

Overordnet er DN's internationale engagement en integreret del af, og en forudsætning for, løsningen af DN's nationale politiske indsatser og aktiviteter. En vurdering af ressourceforbruget særskilt er derfor vanskeligt i form af medarbejdertimer. Derfor fremgår kun hvad DN har af udgifter til kontingenter mv. Det er på nuværende tidspunkt en forudsætning for prioritering af det internationale arbejde, at det skal bidrage til DN's nationale politiske indsatser og aktiviteter, men der er naturligvis en nedre "kritisk masse for", hvad engagement i internationalt samarbejde kræver.

Sekretariatet vurderer, at det nuværende engagement opfylder dette, og at der er en ressourceøkonomisk og optimeret tilgang til internationalt arbejde. Det er vurderingen, at skal internationale processer følges meget tæt, og skal DN være eksperter på disse, kræver det en overordentlig stor ressourceindsats i form af ca. et helt årsværk pr. sagsområde. Det vurderes, at deltagelse i paraplyorganisationer og netværk giver en god og ressourceeffektiv viden, manøvredygtighed og en passende indflydelse på internationale processer, hvis der skal være balance i forhold til, at DN primært er en nationalt baseret organisation, med sin styrke i det nationale og det lokale.

Det vurderes løbende, hvilke internationale processer og emner DN engagerer sig i. Eksempelvis har DN har valgt at følge biodiversitetsområdet tæt som eneste danske organisation, men f.eks. ikke de internationale klimaforhandlinger, da der er andre danske organisationer der prioriterer dette¹.

Et område, der kunne tildeles en højere prioritering, er EU-området, der efterhånden i politisk vigtighed, for en stor dels vedkommende, er at sidestille med national politik. Det kan f.eks. opprioriteres ved at arrangere en årlig lobby-tur til Bruxelles med henblik på at styrke de direkte relationer til EU-beslutningstagere. Yderligere engagement for DN i internationale aftaler mv. (på FN-området) vil sekretariatet ikke generelt anbefale grundet aftalernes kompleksitet, og at DN i sig selv vil være en for lille spiller på banen i disse processer til at gøre indflydelse gældende.

Den resterende del af dette notat består af en oversigt over DN's internationale arbejde indeholdende en vurdering af DN indsats og udbytte for hvert område.

Oversigten falder i fire hovedkategorier:

¹ Fx er WWF i Danmark "den nationale" spiller hvad angår de internationale klimaforhandlinger. WWF er en underorganisation af WWF International, der er en stor spiller på området, og som leverer informationer og positioner til sin danske afdeling. Omvendt kan WWF International pålægge sin danske afdeling at indtage og markedsføre bestemte holdninger. En sådan relation har DN ikke, hvilket kan være en udfordring på biodiversitetsområdet.

- Formel direkte deltagelse i beslutningsprocesser
- Uformel deltagelse i beslutningsprocesser
- Medlemskab i paraplyorganisationer, der giver adgang til viden, holdninger til internationale initiativer og deltagelse i beslutningsprocesser
- Deltagelse i og møder med natur- og miljøorganisationer fra andre lande

Formel deltagelse

Den danske EU beslutningsproces

80-90% af al national natur- og miljølovgivning er implementering af EU lovgivning. Derfor lægges rammerne for dansk natur- og miljøpolitik i Danmark de-facto primært gennem den danske regerings og folketingets stillingtagen til tilblivelsen af og vedtagelsen af EU lovgivning.

EU-systemet består kort fortalt af tre institutioner: Kommissionen, Rådet (regeringerne) og EU parlamentet. Alle tre er med den nugældende traktat vigtige i EU i beslutningsprocessen. Beslutningsprocessen i Danmark omkring EU inddrager formelt interessenterne ved at sende EU forslag i høring (ofte med ekstremt kort frist) samt ved at give mulighed for, at interessenterne afgiver høringssvar til den danske regerings holdning til EU forslag. Sidstnævnte foregår i de såkaldte EU-specialudvalg, hvoraf der er et for hver rådsformation (på landbrugsområdet hedder det §2-udvalget). EU specialudvalgene holder møde forud for hvert rådsmøde, og de kommentarer interessenterne måtte have, skrives ind i det materiale, der går til Folketinget, som igen giver det endelige danske mandat til, hvordan regeringen må agere i ministerrådet.

DN indsats og udbytte:

DN's sekretariat vurderer fra sag til sag, om der skal afgives høringssvar. Der kommer rigtig mange EU-sager i høring, og fristen er oftest meget kort. DN går i nogle sammenhænge sammen med andre danske NGO'er om høringssvar. Vurderingen baseres på sagens vigtighed, og om det er formålstjenligt i forhold til at markere en holdning og/eller etablere sig som spiller i forhold til senere trin i processen, samt naturligvis om det bidrager positivt til DN's interessevaretagelse.

DN deltager formelt i tre EU specialudvalg: Miljø, klima/energi samt landbrug. Antallet af møder i specialudvalgene afhænger af antallet af rådsmøder. DN deltager med en medarbejder fra sekretariatet i møderne i Miljø og klima/energi specialudvalgene, og kun lejlighedsvis i landbrugs specialudvalget, der enkelte gange kun har skriftlig kommentering forud for mandatgivning.

Det er vurderingen, at dette arbejde er vigtigt af to grunde. For det første giver det viden og aktiv stillingtagen til initiativer/regler, der på et senere tidspunkt oftest bliver en del af den danske lovgivning. For det andet markerer det DN som en seriøs professionel interessent og styrker relationerne til ministerier, folketing og andre interessenter. DN's position bruges til at klæde folketingspolitikere på i forhold til mandatgivningen eller stillingtagen til andre EU initiativer.

DN havde tillige op til og under det danske formandskab for EU i første halvår af 2012 øget fokus på dialog og påvirkning med dansk ministre og ministerier.

Den Europæiske beslutningsproces

DN har mulighed for at deltage direkte i EU's beslutningsproces gennem formelle høringer af EU forslag fra kommissionen.

I implementerings- og post-implementeringsfasen kan DN agere aktivt ved at klage til Kommissionen og parlamentet over manglende, mangelfuld eller misvisende gennemførelse og håndhævelse af EU direktiver eller anden EU lovgivning. DN har også mulighed for at bruge sit

medlemskab af den europæiske NGO EEB (læs om EEB under internationale paraplyorganisationer senere i dokumentet) til dels at få viden om og holdninger til EU initiativer, dels at lave direkte indspil til den formelle EU beslutningsproces.

I en række direktiver fastlægges de mere specifikke standarder og nærmere bestemmelser i en såkaldt komitologi-procedure. Her er det repræsentanter fra medlemsstaterne, men bestemt også interessegrupper, der deltager i udformningen af de specifikke bestemmelser i direktiverne.

DN indsats og udbytte:

DN's sekretariat vurderer fra sag til sag, om der skal afgives direkte hørings svar til kommissionen, og om DN's stillingtagen i vigtige sager kan dækkes af medlemskabet af paraplyorganisationer. Af og til sendes et stort set enslydende svar baseret på en fælles position blandt danske NGO'er eller europæiske paraplyorganisationer. DN bruger muligheden for at presse den danske regering i implementerings-, post-implementeringsfasen eller ved brud på EU regler. DN tager både løbende kontakt til kommissionen, hvis DN vurderer, at der kan være tale om brud på traktaten, samt sender klager til såvel Kommissionen som til parlamentet (udvalget for særlige andragender). DN følger også sager, hvor kommissionen har indledt sag mod den danske regering for brud på traktaten på natur- og miljødirektiver. Indsatsen med sidstnævnte vurderes at have god gennemslagskraft – ikke mindst i den eksterne kommunikation.

I enkelte tilfælde repræsenterer DN EEB i ad hoc arbejdsgrupper under kommissionen. Aktuelt er det i en arbejdsgruppe, som har til opgave at skrive (kommentere på) en ny vejledning om Natura 2000 og skov.

DN's sekretariat deltager kun i sjældne tilfælde i komitologi-procedure. Deltagelse er forholdsvis ressourcetungt, da arbejdet er detaljeorienteret, men det kan vise sig formålstjenligt, da det netop vil være i disse komiteer, at der tages afgørende valg på de specifikke krav i direktiver, som igen kan have meget stor effekt på et direktivs reelle virkning og beskyttelsesniveau. De europæiske industri-/brancheorganisationer deltager meget aktivt i visse sammenhænge og har dermed stor indflydelse på, hvordan de specifikke regler i lovgivningen udformes.

I øjeblikket fastlægges reglerne i direktiv for industrielle emissioner (IED) – de såkaldte Bref-noter, der bliver direkte normsættende for de danske regler for industrivirksomheder – herunder større landbrug. DN's sekretariat har prioriteret at indgå i dette arbejde sammen med EEB. Udfordringen er, at den konkrete udformning af fremtidens miljøregler for miljøgodkendelser – der også bliver gældende for Danmark – sker for forskellige brancher i komité-procedure, hvor de enkelte komiteer i princippet er sammensat af medlemsstaterne, industriens organisationer og de grønne organisationer. Men i praksis er repræsentationen uacceptabel skæv. EEB, som er den eneste grønne organisation, der har ressourcer til at deltage, har ofte kun råd til at sende én person. Derimod industriorganisationerne rask væk sender delegationer på omkring 10 personer til hvert møde. Samlet er der altså en markant overvægt af traditionelle industriinteresser, da der indgår mindst 100 forskellige industriorganisationer i de forskellige arbejdsgrupper, og i flere tilfælde har medlemstaterne ladet pladser gå til industrien. Det er ikke alle Bref-noter, DN er engageret i, men for enkelte har DN repræsenteret EEB i komiteer. Engagementet omkring Bref-noternes indhold giver DN en fordel og stor indflydelse i den konkrete danske IED implementering.

Den globale beslutningsproces

Internationale politiske processer er meget langvarige og ofte meget tunge. Virkningen på national politik vil ofte være meget indirekte og først vise sig efter lang tid. Men internationale aftaler mv. kan være normsættende og være med til sætte vigtige emner på dagsordenen, så vel nationalt som i EU. Et eksempel på dette er Rio-processen, der førte til vedtagelse af biodiversitetskonventionen og klimakonventionen.

DN indsats og udbytte:

DN's sekretariat er meget tilbageholdende med at engagere sig i disse store FN-processer, da det er yderst ressourcekrævende og kan være vanskeligt at omsætte til en effekt i en dansk kontekst og i DN's arbejde. DN er medlem af den danske 92-gruppe, der består af miljø- og udviklingsorganisationer (læs og denne under paraplyorganisationer), som følger nogle af disse FN-processer tæt, herunder det danske politiske engagement heri, og som lobbyer i relation til det. Af og til sender 92-gruppen også repræsentanter fra medlemsorganisationer til store partskonferencer (finansieret og som en del af den officielle danske delegation).

Et eksempel på DN's engagement i en sådan proces er CBD (biodiversitetskonventionen). Her har DN deltaget med præsident og en sekretariatsmedarbejder ved COP10 (Conference Of the Parties), og alene med en sekretariatsmedarbejder ved COP 11 på vegne af 92-gruppen, der har deltaget i partskonferencerne siden COP 7. Processen følges fortsat, da den er direkte normsættende for biodiversitetsarbejdet og implementeringen heraf i EU og Danmark og har synergi hermed. DN's deltagelse har givet DN en unik eksperterrolle i Danmark, styrket netværk til embedsværket i Miljøministeriet såvel som nationale og internationale interessenter, dyb indsigt i de beslutninger, der træffes ved COP'erne og som efterfølgende skal udmøntes i EU og nationalt, hvilket igen har givet en ny platform for at kommunikere med miljøministeren og offentligheden om den biologiske mangfoldighed (for en meget begrænset ressource).

Et andet eksempel er DN's input til UNESCO's Verdensarvsliste for naturområder og geologiske lokaliteter af international betydning. På opfordring af Kulturarvsstyrelsen pegede DN - efter høring i organisationens relevante organer - på syv forslag til potentiel dansk verdensarv. Det krævede en minimal indsats at spille områderne ind i processen. DN fravalgte at deltage aktivt i den videre proces om at forberede områderne til indstilling, hvilket ville kræve et noget større ressourcetræk. Ved større involvering kunne DN have sat væsentlige fingeraftryk i processen og have haft en bedre platform for at kommunikere de områder, som nu er optaget på UNESCO's verdensarvsliste.

Det vurderes, at yderligere engagement for DN på internationale aftaler mv. (FN-området) skal overvejes nøje, da det kræver kontinuitet og vedholdenhed at få et udbytte til gavn for organisationen.

Uformel deltagelse

National lobby

DN's sekretariat holder løbende kontakt direkte med ministerier om EU-sager, der enten er på vej eller er i proces med udvalgte ministerier og folketingsmedlemmer. Der er tillige løbende kontakt med andre interesseorganisationer og herunder særlig tæt med de grønne.

DN indsats og udbytte:

Indsatsen har stor set samme form som det nationale lobbyarbejde. Den vurderes ganske udbytterig, da det ofte vil være muligt at komme med substantielle bidrag til ministerier, som for det meste er modtagelige overfor dette.

Europæisk lobby

DN handler proaktivt ved at være opsøgende i forhold til EU kommissionen og EU parlamentet med henblik på at påvirke disse på forskellige stadier i beslutningsprocessen. Det vil oftest være af betydning, at der er fysiske møder i Bruxelles i denne form for aktivitet for at pleje relationer og udvide netværk.

DN indsats og udbytte:

Indsatsen indebærer rejser til Bruxelles og løbende kontakt på telefon og mail. DN's sekretariat har benyttet denne mulighed enkelte gange, men metoden overvejes nøje, da den er forholdsvist ressourcekrævende. Det positive er, at der opbygges relationer til kommissionen og parla-

mentarikere gennem de personlige møder, som viser sig yderst vigtige hvad angår såvel viden som senere kontakt og ageren. Ved deltagelse tidligt i beslutningsprocessen, dvs. før der fx ligger et officielt direktivforslag, vil der kunne opnås stor indflydelse, og det giver adgang til senere i processen at være på forkant med stoffet og holdninger, så der dermed vil kunne ageres hurtigt på kritiske tidspunkter i processen.

Der er potentialer i at udvikle denne aktivitet, særligt hvad angår styrkelse af kontakt til EU parlamentarikere, f.eks. ved at der foretages mindst en årlig lobbytur til Bruxelles.

National Paraplyorganisation

DN er deltager i en enkelt dansk paraplyorganisationen med både nationalt og internationalt sigte:

92 gruppen

'92-gruppen - Forum for Bæredygtig Udvikling' er et samarbejde mellem 23 danske miljø- og udviklingsorganisationer, der blev dannet i forbindelse med FN's Miljø- og Udviklingskonference i Rio de Janeiro i 1992. Medlemmerne i 92-gruppen arbejder med forskelligt fokus og forskellige prioriteter, men alle arbejder for at fremme en bæredygtig udvikling. Nogle fokuserer ligesom DN mest på miljøspørgsmål i Danmark og/eller globalt, andre arbejder mest med udviklingsprojekter ude, men fælles for organisationerne er, at i 92-gruppens udvalg samarbejder man på tværs af særinteresser for at fremme en bæredygtig udvikling i Danmark og globalt. 92-gruppen modtager en del af sit budget fra Udenrigsministeriet.

DN indsats og udbytte:

DN fokuserer i 92-gruppen på:

- at påvirke Danmarks, EU's, WTO's og FN's politik med relevans for global bæredygtig udvikling – herunder arealbeslaglæggelse i udlandet og handelsaftaler (herunder TTIP),
- at påvirke de globale klimaforhandlinger med henblik på at sikre retfærdige og ambitiøse klimaaftaler
- at påvirke forskellige politiske processer i forbindelse med bæredygtig udvikling, herunder FN konferencer, konventioner og kommissioner – særligt biodiversitetskonventionen, hvor DN deltager aktivt (jf. ovenstående om den globale beslutningsproces)
- CSR og bæredygtige investeringer

Medlemskabet og deltagelsen i 92-gruppen betyder, at DN kan holde sig opdateret om internationale processer, som det ellers kan være vanskeligt at følge uden et betydeligt ressourceforbrug, f.eks. de internationale klimaforhandlinger, FN processer og internationale handelsaftaler.

Gennem 92-gruppen opnås adgang til danske beslutningsprocesser ud over EU, hvilket betyder adgang til møder med danske forhandlere i f.eks. udenrigsministeriet og klimaministeriet og gør, at DN kan være medunderskriver på henvendelser til danske ministre angående internationale/globalt problemstillinger.

DN betaler et årligt kontingent til 92-gruppen på 36.000 kr.

Internationale paraplyorganisationer

Herudover deltager DN i en række internationale paraplyorganisationer bestående primært af nationale natur- og miljø-organisationer fra europæiske lande. Formålet er at søge indflydelse i internationale fora på lige fod med de internationale natur- og miljøorganisationer som Greenpeace, WWF, (der er franchiseorganisationer nationalt) og Friends of the Earth og Birdlife International, der har egne europæiske og internationale sekretariater. Typisk har de nationale NGO'er en anderledes lokalt funderet og ofte mere medlemsdemokratisk tilgang til natur- og miljøproblemerne end de internationale NGO'er. De agerer oftest hurtigt og fokuseret, og har ofte – trods et begrænset antal medarbejdere - gode relationer til fx EU-kommissionen, EU

parlamentet eller andre internationale betydende organisationer i det internationale beslutningsmiljø.

Gennem paraplyorganisationerne opnår DN adgang til EU kommissionen og EU parlamentet samt internationale fora som UNEP, OECD, UNFCCC (klimakonventionen), IMO (FN's Søfartsorganisation, som regulerer den internationale skibsfarts miljø- og sikkerhedsforhold), OECD, OSPAR- og HELCOM-konventionerne (som vedrører hhv. det nordatlantiske område og Østersø-området og ikke mindst EU-systemet), CBD (biodiversitetskonventionen) osv., ligesom de ofte producerer holdninger til forslag kommende fra disse, som DN kan anvende til hurtigt at tilkendegive en holdning såvel i nationale som internationale processer.

European Environmental Bureau – EEB

EEB består af over 140 europæiske miljøorganisationer og er dermed er den største grønne koalition i Europa. EEB har sekretariat i Bruxelles og øver herfra lobbyvirksomhed på EU-Kommissionen, EU-Parlamentet og Det Europæiske Råd. EU finansieres primært af EU-kommissionen, af bidrag fra regeringer og fonde, men også i mindre grad af kontingent fra medlemsorganisationerne. EEB er medlem af Green 10 - en sammenslutning af de største og mest betydende grønne europæiske organisationer i Bruxelles.

EEB arbejder med EU-politikken på en række temaer af interesse for DN: landbrug, klima, vand, natur/biodiversitet, industriregulering, kemikalielovgivning, luft, ressourcer/affald, miljøansvar mv. EEB har tætte relationer til kommissionen og parlamentet og bliver anset som en vigtig grøn spiller i Bruxelles. EEB og medlemsorganisationerne fungerer som en faglig vidensbase for initiativer på EU dagsordenen. Ud over et sekretariat med sagsbehandlere for fagområder er arbejdet organiseret med et antal emnebaserede arbejdsgrupper, bl.a. vedrørende landbrug, vand og biodiversitet. EEB producerer viden og holdninger om EU's beslutningsprocesser, som medlemsorganisationerne kan anvende med henblik på hurtig ageren, ligesom EEB afgiver bidrag i en række fora. Fx inviteres EEB's generalsekretær - som eneste grønne NGO repræsentant - til at give oplæg ved miljøministrenes uformelle rådsmøder.

EEB arrangerer konferencer om udvalgte emner i såvel Bruxelles som medlemslande om aktuelle emner, og der udarbejdes en vurdering af hvert af formandskaberne for EU.

DN indsats og udbytte:

DN har været medlem af EEB siden 1980'erne. Det Økologiske Råd er eneste anden danske organisation, der også er medlem. DN sidder i EEB's bestyrelse og i et antal af EEB's emnebaserede arbejdsgrupper (ca. 10).

Bestyrelsen mødes 4 gange årligt. EEB afholder udgifter til rejse og ophold. DN's sagsbehandlere deltager løbende i arbejdsgrupper, men udbyttet vurderes nøje og løbende. For deltagelse i arbejdsgruppernes møder afholder EEB udgifter til rejser, men ikke altid til ophold. Pt. deltages aktivt fra sekretariatet i arbejdsgrupperne vand, biodiversitet og industri og DN-frivillige deltager i arbejdsgruppen om affald (pt. John Clausen). Arbejdsgrupperne holder 1-2 årlige møder.

Deltagelse i EEB-arbejdet giver personlige, professionelle kontakter til eksperter i andre nationale organisationer, såvel som essentiel viden om og indflydelse på udviklingen i politik og lovgivning på EU-niveau. EEB er DN's mulighed for at agere som en slags lobbyist i Bruxelles, både hvad angår viden og påvirkning. Det er sekretariatets vurdering, at der er godt udbytte af medlemskabet.

Gennem EEB opnår DN adgang til EU's beslutningsprocesser, hvilket betyder adgang til møder med kommissionen/kommissærer, EU parlamentet, og gør, at DN kan være medunderskriver på henvendelser til formandskaber, ministerråd og EU-parlamentet angående aktuelle EU-problemstillinger.

DN betaler et årligt kontingent til EEB på 39.112 kr.

Seas at Risk – SAR

SAR arbejder for beskyttelse og genopretning af det marine miljø i det nordatlantiske område. SAR blev dannet som en løs gruppering i 1986 op til den 2. Nordsøkonference i 1987. SAR har i dag 15 medlemsorganisationer fra 9 lande. SAR laver lobbyarbejde på EU's fiskeripolitik, på havstrategi-direktivet, på den marine Natura2000-beskyttelse og international skibsfart. Klima-spørgsmål indgår i stigende grad. SAR har til huse i Bruxelles. Finansieres mest af EU og projektmidler og i mindre grad af medlemsorganisationers kontingent.

DN indsats og udbytte:

DN sidder i SAR's bestyrelse, der dog kun mødes en gang årligt i forbindelse med generalforsamlingen. Der deltager en medarbejder fra DN's sekretariat i dette årlige møde.

SAR laver positioner på større vanskelige emner/sager, som DN ved flere lejligheder har brugt til en hurtig stillingtagen og udmeldinger. Der er også et fagligt netværk blandt medlemsorganisationerne, som er af værdi for DN's daglige arbejde.

Der betales et årligt kontingent til SAR på 17.967 kr.

CCB - Coalition Clean Baltic

CCB blev dannet i 1990 og består af 27 medlemsorganisationer fra landene omkring Østersøen. CCB arbejder både med lobby internationalt (overfor især HELCOM, EU og den baltiske fiskerikommission) og med projekter nationalt. CCB har sekretariat i Uppsala. CCB laver interessevaretagelse for at mindske forureningstrykket og forbedre økosystemet i Østersøen.

DN indsats og udbytte:

DN sidder i CCB's bestyrelse og repræsenteres af en DN frivillig (Henrik Butze Ruhentjerne), der er løbende kontakt med DN's sekretariat.

Der betales et årligt kontingent til CCB på 23.959 kr.

ECOS – European Environmental Citizens Organisation for Standardisation

ECOS er en paraplyorganisation for europæiske miljøorganisationer skabt til at forbedre definitionen af miljøstandarder og specifikationer for alle produkter og tjenester i Den Europæiske Union. ECOS sigter mod at øge produkters miljøpræstationer, sikre sunde målemetoder for forurenende stoffer, grønnere styringssystemer i virksomhederne og forbedre forbrugeroplysningen mod et bæredygtigt forbrug, og fungerer som medlemmers interessevaretagelse i de europæiske standardiseringskomitéer CEN.

DN indsats og udbytte:

DN var for mere end 10 år siden med til starte ECOS, der voksede ud af arbejdet i EEB. DN's sekretariat indgår i netværket, men sidder ikke med i bestyrelsen og deltager kun sjældent til møder i ECOS.

Der betales et årligt kontingent til ECOS på 3.309 kr.

IUCN - International Union for Conservation of Nature

IUCN blev grundlagt i 1948 som verdens første globale miljøorganisation og er i dag det største professionelle globale netværk for naturbeskyttelse. IUCN har mere end 1200 medlemsorganisationer, hvoraf mere end 200 er nationale myndigheder og mere end 900 NGO'er. Der er ca. 11.000 frivillige videnskabsfolk, eksperter og andre fra mere end 160 lande.

IUCN beskriver sig selv som "et neutralt forum for regeringer, NGO'er, videnskabsfolk, business and lokale myndigheder for at finde pragmatiske løsninger til naturbeskyttelse og udfordringer ved udviklingen". IUCN har officiel observatørstatus ved FN's generalforsamling og deltager aktivt i biodiversitetskonventionen som rådgiver for regeringerne under forhandlingerne. IUCN står også bag kriterierne for rødliste-arbejdet og nationalparker, såvel som organisationen har spillet en rolle i oprettelsen af det internationale naturpanel IPBES.

DN indsats og udbytte:

DN bidrager til IUCN sammen med andre organisationer og medlemslande. Der er en dansk national IUCN komité, hvor de nationale danske organisationer (DN, DOF, Friluftsrådet, WWF, Care Danmark, Verdens Skove, Zoologisk Have) og myndigheder (Naturstyrelsen) informerer hinanden om biodiversitetsarbejde. Der er hovedvægt på arbejdet i den nationale komité, som begrænser sig til et antal årlige møder. DN kan øge udbyttet ved i højere grad at holde sig orienteret om ny viden om naturforhold og naturforvaltning som produceres og indsamles i IUCN International.

Der betales et årligt kontingent til IUCN på 53.336 kr.

FSC - Forest Stewardship Council

FSC er en international non-profit mærkningsordning til træ og papir. FSC er den eneste globale mærkningsordning, der har bred opbakning fra internationale grønne organisationer som WWF, Greenpeace Skove, sociale organisationer som BAT og fra virksomheder verden over. FSC hverken producerer eller sælger varer.

DN indsats og udbytte:

DN har været medlem 4 år, hvor sigtet med engagere sig har været at løfte standarden og påvirke dem i positiv retning. Der er ikke større aktivitet forbundet medlemskabet, men det vurderes, at være et vigtigt signal, at DN støtter certificeringen.

Der betales et årligt kontingent til FSC på 857 kr.

IOAS

IOAS (International Organic Accreditation Service) er et uvildigt standardiserings-/akkrediteringsorgan for økologisk jordbrug stiftet af IFOAM (International Federation of Organic Agriculture Movements) i 1997. IOAS leverer et transparent og respekteret system for vurdering af om økologiske nationale certificeringsorganisationer lever lovligt op til regler og praksis for at måtte tildele økologimærket. Fx bruger de amerikanske fødevarermyndigheder og EU samt ISO-systemet IOAS til at vurdere, om et produkt må markedsføres som økologisk.

DN indsats og udbytte:

En DN-medarbejder er upeget som personligt medlem af bestyrelsen og deltager i et årligt bestyrelsesmøde.

Deltagelsen i arbejdet giver faglig viden økologien udvikling i andre lande, samt tyngde i den nationale debat og arbejdet med at fremme økologi som naturpolitisk virkemiddel.

DN er ikke medlem af IFOAM og betaler ikke for at deltage i IOAS.

Samarbejde med udenlandske natur- og miljøorganisationer

Årligt nordisk møde

Gennem en lang årrække har de nordiske naturbeskyttelsesorganisationer afholdt et årligt møde (S: Naturskyddsforeningen, N: Naturvernsforbundet, FI: naturbeskyttelsesforeningen, IS: Landvernd, FO: Færøernes Naturfredningsforening). Der er forsøgt flere modeller med præsi-

denter og direktører som målgruppe og forskellige temaer. Organisationerne organiserer møderne på skift, således er DN vært i september 2014. Der har ligeledes været workshops hos DN og andre nordiske naturbeskyttelsesorganisationer, hvor fokus har været erfaringsudveksling og kapacitetsopbygning hovedsagelig med de mindre organisationer i samarbejdet (kun DN og SNF har 100.000+).

DN indsats og udbytte:

I praksis har det vist sig svært at få en kontinuerlig møderække med deltagelse af de samme personer op at stå – særligt i de senere år. Men møderne styrker alligevel kontakten mellem organisationerne, således at det falder naturligt at søge oplysninger hos hinanden mellem møderne.

Organisationerne betaler selv rejse- og opholdsudgifter ved møderne.

Andre organisationer og aktiviteter

Der er et bilateralt, men uformelt samarbejde med andre europæiske natur- og miljøorganisationer. Fx er der foretaget studiebesøg om udvalgte emner hos SNF (Sveriges Naturskyddsforening), CPRE – Campaign to Protect Rural England og National Trust (Storbritannien). DN har også samarbejdet med f.eks. tyske NABU.

DN var sammen med andre nordiske organisationer medansøger til Nordisk ministerråd om et projekt, der sigtede på at sætte nordisk fokus på TEEB (The Economics of Ecosystems and Biodiversity). Projektet afholdt i 2011-12 workshops i tre nordiske byer (Holbæk, Raasepoori, Bykyrka) for såvel erhvervsrepræsentanter, organisationer og lokale embedsmænd og med en afsluttende konference i Stockholm.

DN indsats og udbytte:

Aktiviteten er ad hoc og oftest fokuseret omkring et aktuelt behov.

Konkrete emneorienterede samarbejdsprojekter som fx det nordiske om TEEB vurderes, at være en god måde at skabe fokus og kontakter mellem organisationer. Fra DN deltog Peder Agger (formand for PFU og medlem af HB) og ved workshop i Holbæk deltog den lokale afdeling. DN's sekretariat deltog løbende i projektgruppens møder og aktiviteter samt med indlæg ved den afsluttende konference.

Hvad angår studieture er det en stor fordel at kunne høste erfaringer fra andre søsterorganisationer om, hvordan de driver deres virksomhed. Samarbejde omkring specifikke sager vil oftest være bundet af en interesse fra begge parter og en vurdering af, at der skabes et samarbejde, hvor summen af resultatet er større, end hvis hver enkelt løste opgaven alene. Der kan også være tale om studiebesøg, hvor DN har været på besøg for at høre om f.eks. medlemshvervning etc.